

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0499
Název školy	Soukromá střední odborná škola Frýdek-Místek, s.r.o.
Název materiálu	VY_32_INOVACE_400_VES_20
Autor	Mgr. Jana Nachmilnerová
Tematický okruh	Veřejná správa
Ročník	3 Forma denní
Datum tvorby	Srpen 13
Anotace	Text slouží k výuce a samostudiu, celek tvoří základy pro orientaci v předmětu Veřejná správa, obsahuje také cvičení, pro práci s vyučovaným tématem. Společná kontrola činností je prováděná pomocí dataprojektoru nebo na PC
Zdroje	Ilustrace, pokud není uvedeno jinak, jsou screeny obrazovky a jejich úprava, archiv autora a kliparty MSOFFICE.

ORGÁNY OBCE

- ❖ Orgánem obce je zastupitelstvo obce a rada obce. Navenek obec reprezentuje starosta, který stojí v čele obecního úřadu. Orgán obce je i Obecní či Městská policie.
- ❖ Obec v rámci své samostatné působnosti spravuje sama záležitosti, které jsou v jejím zájmu a v zájmu jejích občanů, pokud je nespravuje kraj. Obecní úřad zároveň v rámci přenesené působnosti vykonává státní správu v rozsahu vyplývajícím ze zákonů, přičemž některé obce mají některé působnosti přenesené působnosti nejen pro vlastní území, ale i pro území širšího správního obvodu.

TYPY OBCÍ

S přenesenou působností:

- ❖ Obsah výkonu státní správy je v určitém rozsahu státem přenesen na územní samosprávu.
- ❖ V podstatě tedy stát vykonává státní správu v přenesené působnosti prostřednictvím úředníků, kteří nejsou zaměstnanci státu, ale zaměstnanci obcí či krajů. Orgány obcí a krajů spravují své záležitosti samostatně v rámci samostatné působnosti a dále ještě vykonávají státní správu v rámci přenesené působnosti.
- ❖ Zákon o obcích rozlišuje několik typů obcí z hlediska rozsahu výkonu svěřené státní správy. Je to: základní rozsah, rozsah pověřeného obecního úřadu a rozsah úřadu obce s rozšířenou působností.
- ❖ Do základního rozsahu výkonu přenesené působnosti patří např. evidence obyvatel, pověřený obecní úřad také vydává např. stavební povolení a obecní úřad obce s rozšířenou působností je mj. oprávněn vydávat občanské průkazy a cestovní pasy.

Se samostatnou působností:

- ❖ Je samostatný výkon samosprávy u obcí nebo krajů. Stát může do výkonu samostatné působnosti zasahovat, jen vyžaduje-li to ochrana zákona a jen způsobem, který zákon stanoví. Také rozsah samostatné působnosti může být omezen jen zákonem.
- ❖ Obec se samostatnou působností má v kompetenci zejména o správu vlastního majetku, vytváření a realizování rozpočtu, zřizování a rušení příspěvkových organizací, právnických osob a obecní policie, vydávání obecně závazných vyhlášek, rozhodování o vyhlášení místního referenda, pojmenovávání částí obcí i ulic a dalších veřejných prostranství a udělování a odnímání čestného občanství.

OBECNÍ ZASTUPITELSTVO

- ❖ Obecní zastupitelstvo je nejvyšším orgánem obce. Obecní zastupitelstvo především odpovídá za dodržování plánu rozvoje obce a za hospodaření s obecním majetkem.
- ❖ Zastupitelstvo je voleno v obecných, rovných, přímých a tajných volbách na principu poměrného zastoupení na čtyřleté funkční období
- ❖ Obecní zastupitelstvo se schází dle potřeby, nejméně však jedenkrát za 3 měsíce. Svolává je starosta obce, který také řídí zasedání. Ta jsou, na rozdíl od rady obce, veřejná. Pro schválení usnesení je potřeba nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva.
- ❖ Zastupitelstvo obce může jako své pomocné orgány zřídit výbory, přičemž vždy povinně zřizuje dva - finanční a kontrolní.

Mezi hlavní pravomoci obecního zastupitelstva patří:

- ❖ schvalovat program rozvoje obce
- ❖ schvalovat rozpočet obce a závěrečný účet obce
- ❖ vydávat obecně závazné vyhlášky obce
- ❖ rozhodovat o vyhlášení místního referenda

OBECNÍ RADA

- ❖ Rada obce je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti a za její výkon odpovídá zastupitelstvu obce. V oblasti přenesené působnosti přísluší radě obce rozhodovat, jen stanoví-li tak zákon. Radu obce tvoří starosta, místostarosta a další členové rady.
- ❖ Počet členů rady obce je lichý a činí nejméně 5 a nejvýše 11 členů. Rada obce se nevolí v obcích, kde zastupitelstvo obce má méně než 15 členů.
- ❖ Rada obce se schází ke svým schůzím podle potřeby, její schůze jsou neveřejné.

Činnost obecní rady:

- ❖ zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu
- ❖ vydávat nařízení obce
- ❖ stanovit pravidla pro záležitosti petic
- ❖ schvalovat účetní závěrku obce a další
- ❖ kontrolovat úkoly plněné obecním úřadem
- ❖ ukládat pokuty ve věcech samostatné působnosti obce

STAROSTA

- ❖ Starosta zastupuje obec navenek.
- ❖ Starostu a místostarostu (místostarosty) volí do funkcí zastupitelstvo obce z řad svých členů. Starosta a místostarosta musí být občanem České republiky. Za výkon své funkce odpovídají zastupitelstvu obce.

Mezi hlavní pravomoci starosty patří:

- ❖ jmenuje a odvolává se souhlasem ředitele krajského úřadu tajemníka obecního úřadu v souladu se zvláštním zákonem a stanoví jeho plat podle zvláštních předpisů
- ❖ odpovídá za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok
- ❖ odpovídá za informování veřejnosti o činnosti obce
- ❖ zabezpečuje výkon přenesené působnosti v obcích, kde není tajemník obecního úřadu
- ❖ rozhoduje o záležitostech samostatné působnosti obce svěřených mu radou obce
- ❖ starosta svolává a zpravidla řídí zasedání zastupitelstva obce a rady obce, podepisuje spolu s ověřovateli zápis z jednání zastupitelstva obce a zápis z jednání rady obce
- ❖ starosta spolu s místostarostou podepisuje právní předpisy obce

Zastupování starosty

- ❖ Je-li starosta ze své funkce odvolán nebo se své funkce vzdal a není-li současně zvolen nový starosta, vykonává jeho pravomoc až do zvolení starosty místostarosta, kterého určilo zastupitelstvo obce k zastupování starosty. Neurčilo-li zastupitelstvo obce místostarostu k zastupování starosty nebo byl-li tento místostarosta z funkce odvolán nebo se funkce vzdal současně se starostou, pověří zastupitelstvo obce výkonem pravomoci starosty některého z členů zastupitelstva obce.
- ❖ Zastupitelstvo obce může zvolit více místostarostů a svěřit jim některé úkoly. Místostarosta, kterého určí zastupitelstvo obce, zastupuje starostu v době jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy starosta nevykonává funkci.
- ❖ Starosta má právo užívat při významných příležitostech a občanských obřadech závěsný odznak. Závěsný odznak má uprostřed velký státní znak a po obvodu odznaku je uveden název Česká republika.

OBECNÍ ÚŘAD

❖ Obecní úřad je orgán obce, který má administrativní charakter. Obecní úřad, v jehož čele stojí starosta, tvoří:

- starosta,
- místostarosta (místostarostové),
- tajemník obecního úřadu, je-li tato funkce zřízena, a
- zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu.

❖ Obecní úřad vykonává působnost jak v oblasti samostatné působnosti. Obecní úřad v oblasti samostatné působnosti:

- plní úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo obce nebo rada obce,
- pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti.

❖ Přenesenou působnost svěřenou obci vykonává obecní úřad s výjimkou těch věcí, které patří do působnosti jiného orgánu obce (např. rady obce, zvláštního orgánu obce, apod.).

ZVLÁŠTNÍ ORGÁNY OBCE

- ❖ V případech stanovených zvláštními zákony zřizuje starosta pro výkon přenesené působnosti zvláštní orgány obce, jmenuje a odvolává jejich členy. V případech stanovených zvláštními zákony vykonává zvláštní orgán obce s rozšířenou působností státní správu pro správní obvod obce s rozšířenou působností.
- ❖ V čele zvláštního orgánu obce může být jen osoba, která, nestanoví-li zvláštní zákon jinak, prokázala zvláštní odbornou způsobilost v oblasti přenesené působnosti, pro jejíž výkon byl zvláštní orgán zřízen (toto ustanovení se nevztahuje na případy, kdy v čele zvláštního orgánu obce stojí na základě ustanovení zvláštního zákona starosta).
- ❖ Příkladem zvláštního orgánu obce je povodňová komise podle vodního zákona, bezpečnostní rada obce podle krizového zákona, anebo např. komise pro sociálně-právní ochranu dětí, kterou zřizuje starosta obce s rozšířenou působností.

OBECNÍ POLICIE

- ❖ Zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce a plní další úkoly, pokud tak stanoví zákon. Každý má právo obracet se na zaměstnance obce zařazené do obecní policie (tj. na strážníky) se žádostí o pomoc strážníci jsou povinni v rozsahu svých úkolů požadovanou pomoc poskytnout. Při plnění svých úkolů spolupracuje obecní policie s Policí České republiky.
- ❖ Obecní policii řídí starosta, pokud zastupitelstvo obce nepověří řízením obecní policie jiného člena zastupitelstva obce.

VÝBORY ZASTUPITELSTVA OBCE

- ❖ Zastupitelstvo obce může zřídit jako své iniciativní a kontrolní orgány výbory. Výbor je orgánem zastupitelstva obce a nikoliv orgánem obce. Svá stanoviska a návrhy předkládají výbory zastupitelstvu obce. Zastupitelstvo obce zřizuje vždy finanční výbor a kontrolní výbor.
- ❖ Výbor plní úkoly, kterými jej pověří zastupitelstvo obce. Ze své činnosti odpovídá výbor zastupitelstvu obce. Počet členů výboru je vždy lichý. Výbor se schází podle potřeby.

Finanční výbor:

- ❖ Musí být nejméně tříčlenný. Jeho členem nemůže být starosta, místostarosta, tajemník ani účetní.
- ❖ Jeho úkolem je provádění kontroly hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce a plnění dalších úkolů, kterými ho pověří zastupitelstvo obce.

Kontrolní výbor:

- ❖ Pro kontrolní výbor platí stejná pravidla, jako pro výbor finanční. Jeho úkolem je pak kontrola plnění usnesení zastupitelstva, kontrola dodržování právních předpisů ostatními výbory a plnění dalších kontrolních úkolů, kterými jej pověří zastupitelstvo obce.

ZDROJE

❖ <https://www.wikipedia.org>

❖ <http://www.dvs.cz>